

« Το πράσινο σπίτι της κ. Βούλας »

«Και ο Θεός εφύτευσεν Παράδεισον εν Εδέμ κατά ανατολάς και έθετο εκεί τον άνθρωπον , ον έπλασε . και εξανέτειλεν ο Θεός έτι εκ της γης παν ξύλον ωραιόν εις όρασιν ...» (ΓΕΝΕΣΙΣ , Β΄, 8-9)

Έχω τη γνώμη πως τελικά ο Άνθρωπος , συντετριμμένος από την απώλεια του Παραδείσου εξαιτίας της ανυπακοής του , έγραψε ανεξίτηλα στην ψυχή και τη μνήμη του εκείνον το χαμένο Παράδεισο και γι' αυτό πασχίζει , αενάως , να ξαναφυτέψει μες στη ζωή του ένα μικρό , έστω , κομμάτι του , για να μπορεί να αισθάνεται κάτι από εκείνο το λυτρωτικό συναίσθημα που βίωσαν οι Πρωτόπλαστοι , για όσον καιρό κατοίκησαν εκεί .

Πιστεύω πως η κ. Βούλα που κατοικεί στη **Σπάρτη** στην οδό **Βρασιδου 32 (Ματαλείκα)** έναν τέτοιο κήπο του Παραδείσου προσπάθησε να ζωντανέψει γύρω από το σπίτι της . Το σπίτι της κ. Βούλας είναι ένα απλό , λαϊκό , μονώροφο , πέτρινο σπιτάκι με πλάκα , με μια μικρή βεράντα μπροστά και μια εσωτερική αυλή πίσω , από κείνα τα σπίτια που παλιά τα 'λεγαν «γερμανικά» . Κι όμως ! Αυτό το απέριττο και ασήμαντο κατά τ'άλλα σπίτι , φιλοξενεί γύρω του μια πραγματική πράσινη πανδαισία!

Κατ' αρχήν , πάνω στην ταράτσα του βρίσκεται απλωμένη πάνω στο σιδερένιο κρεβάτι της μια πυκνόφυλλη και θαλερή κληματαριά , που κάθε Αύγουστο γεμίζει με τσαμπιά λαχταριστά . Πρασινίζει η στέγη , κρατιέται δροσερό και το σπίτι , τρώνε και οι νοικοκυραίοι τα ωραία τραγανά σταφύλια .

Ύστερα , μπροστά στο σπίτι , στη βεράντα , στα παρτέρια αλλά και σ' όλο το μήκος και το πλάτος του πεζοδρομίου ...φυτά ...φυτά ... φυτά !!! Και τι φυτά ! **Ορτανσίες ,**

βουκαμβίλιες , κατιφέδες , ντάλιες , τριανταφυλλίες , μαργαρίτες , γιασεμιά , γεράνια , μολόχες , γαρδένιες , καμέλιες , ιβίσκοι , βασιλικοί , μανόλιες , καλλιστήμονες , κάκτοι , καμπανούλες ...και άλλα πολλά , γνωστά και άγνωστα , «ων ουκ έστιν αριθμός» !

Ο πράσινος αυτός παράδεισος συνεχίζεται οργανωτικός και στην εσωτερική αυλή του σπιτιού , όπου στο τέλος της , ένα τραπέζι με μερικές καρέκλες , δίνουν στους ανθρώπους του σπιτιού αλλά και στους επισκέπτες τη δυνατότητα να χαίρονται τη δροσιά , την πρασινάδα , τα χρώματα και τα αρώματα της φύσης , ενώ πάνω στην κληματαριά της αυλής κρέμονται μεγάλες νεροκολοκύθες , βαμμένες (κατά το έθος του παλιού καιρού) σε διάφορα χαρούμενα χρώματα , που κάνουν το χαμόγελο του μικρού αυτού πράσινου παραδείσου ακόμα πιο πλατύ και χαρούμενο .

Ίδου , λοιπόν ! Φτιάχνουμε σπίτια μεγάλα , σε σχέδια σπουδαιών αρχιτεκτόνων , απευθυνόμεθα σε ειδικούς διακοσμητές για να τα στολίσουμε και να τα διαρρυθμίσουμε , αγοράζουμε ό,τι προστάζει το σύγχρονο design σε έπιπλα , συσκευές , εξοπλισμό κλπ , κλπ , κλπ , μα ... όταν ανοίγουμε την πόρτα κάτι λείπει , κάτι δεν πάει καλά , κάτι στο βάθος μένει ανικανοποίητο ! Το σύγχρονο σπίτι ...ναι! Είναι μεγάλο , όμορφο , άνετο , επιβλητικό , λειτουργικό αλλά...δεν έχει ψυχή ! Κάτι στέκεται ανάμεσα σ' αυτό και στους ανθρώπους κι εμποδίζει την επικοινωνία , αυτό το «**πάρε**» και το «**δώσε**» , που μπολιάζει τις ανάγκες της ζωής και της ανθρώπινης ψυχής και τις κάνει να ανθοβολούν και να καρποφορούν . Σαν ν' ακουμπάς ένα κομμάτι μάρμαρο λείο , γυαλιστερό και καλοδουλεμένο , μα εκείνο που αφήνει στην αφή του είναι κρυάδα και παγωνιά .

Αυτά τα «κρύα» και «άψυχα» σπίτια που φτιάχνουμε σήμερα , δημιουργούν αυτό το απεχθές σύνολο που ονομάζουμε «**σύγχρονη πόλη**» . Μια πόλη απομονωμένη από το φυσικό περιβάλλον , εχθρική προς τη φύση γενικώς , που «**αναπνέει ελάχιστα και πνίγεται μέσα στην ίδια της τη συμπιεσμένη υπόσταση**» , θεμελιωμένη σε δρόμους χωρίς τέλος και αρχή , με παράθυρα που αντικρίζουν παράθυρα , με μετετό , τούβλα , γυαλί και ατσάλι να κρύβουν τον ουρανό και τον ορίζοντα . Κι όλα αυτά γιατί «**χρόνια τώρα η κυρίαρχη άποψη είναι η ταύτιση της «ανάπτυξης» και της «αξιοποίησης» με το χτίσιμο ΟΛΩΝ ανεξαιρέτως των ελεύθερων χώρων (δημόσιων ή μη) ενώ τα έργα αξιολογούνται μόνο με τους τόνους μετετόν που χρησιμοποιήθηκαν , τις εκτάσεις που ασφαλτοστρώθηκαν**» (Τάσης Παπαϊωάννου , *καθηγητής αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.)*

Το πράσινο σπιτάκι της **κ. Βούλας** στη **Σπάρτη** , στην οδό **Βρασίδου 32 (Ματαλείκα)** αντιστέκεται , όμως , σ' αυτήν την ισοπέδωση και την απονέκρωση της πόλης και των ανθρώπων , ορθώνει κραυγή αντίστασης και διαμαρτυρίας και δηλώνει σθεναρά «**παρών**» . Γιατί αυτά τα σπιτάκια , τα 'φτιαξαν και τα κατοίκησαν «**νήπιοι του Θεού**» , άνθρωποι απλοί , αγράμματοι , φτωχοί , βιοπαλαιστές , άμοιροι και αδικημένοι , που δε σπούδασαν πουθενά το «**πώς**» πρέπει να είναι (δήθεν) ένα σπίτι , αλλά απλώς ακολούθησαν το δρόμο της ανάγκης , της καρδιάς και της ψυχής κατά τα πατροπαράδοτα γενεών και γενεών .

Έχτιζαν , λοιπόν , δυο τρεις καμαρούλες που ήταν όλα μαζί , **ΚΑΙ** κουζίνα , **ΚΑΙ** υπνοδωμάτιο , **ΚΑΙ** λουτρό , **ΚΑΙ** σαλόνι , **ΚΑΙ** τραπεζαρία , **ΚΑΙ** ... , **ΚΑΙ**... , **ΚΑΙ**... , με μια σειρά παλιά κεραμίδια στη στέγη ή μια πλάκα κατοπινά , με πλίθες ή πέτρες στους τοίχους και καλαμωτές σοβατισμένες στους μεσότοιχους , με παραθύρια μεγάλα (χωρίς παντζούρια τις πιο πολλές φορές) , με βαριές ξύλινες ακατέργαστες πόρτες φορτωμένες στη λαδομπογιά , με τον ασβέστη και τις ώχρες να δίνουν χρώμα μέσα κι έξω , με τα χοντροφτιαγμένα πατώματα και τα μωσαϊκά αργότερα , με την αυλή , τον κήπο , τα δέντρα , τα λουλούδια , τις πρασινάδες και με τα ζώα του σπιτιού ισότιμα μέλη της οικογένειας .

Σ' αυτά τα σπιτάκια τα φτωχά , που κατοικούσαν μαζί οι παππούδες και οι γιαγιάδες , οι γονείς , τα παιδιά , τα εγγόνια , πολλές φορές και θείοι και θείες και ανίψια αλλά και άλλοι συγγενείς (γιατί τότε η ελληνική οικογένεια ήταν ορκισμένη στην ενότητα , στην αγάπη , στην αφοσίωση και στην αλληλεγγύη) κατοικούσε η ψυχή των ανθρώπων πρώτα (και μετά το σώμα τους) , που πάει να πει η πνοή του Θεού και Δημιουργού .

Τα σπιτάκια αυτά σου μιλούσαν και τους μιλούσες , τα «ζέσταινες» και σε «ζέσταιναν» , σε ξεκούραζαν , σε παρηγορούσαν , χαίρονταν και λυπόταν μαζί σου , σου 'διναν ελπίδα και αποκούμπι όταν κίότευες , σε συμβούλευαν και καθοδηγούσαν τη ζωή σου στο «τίμιο» , το «σωστό» , το «θεάρεστο» , ήταν λιμάνια απάνεμα για να αράξεις στην αγκαλιά τους όποτε το σκαρί σου έπεφτε σε τρικυμίες και θύελλες .

Γι' αυτό και τα σπιτάκια αυτά , που έχασαν ολοκληρωτικά τον πόλεμο όταν αναίτια τους επιτέθηκαν το Χρήμα , το Κέρδος , ο Καιροσκοπισμός , το Συμφέρον , η Αντιπαροχή , η Πολυκατοικία , η Μεζονέτα , η Βίλα , το Εξοχικό , η Ανάπτυξη , η Αξιοποίηση ... και που σήμερα μόνο τα σκόρπια απομεινάρια τους μένουν για να θυμίζουν άλλες εποχές , άλλους ανθρώπους , άλλες αξίες ζωής , γι' αυτό και τα σπιτάκια αυτά ΕΙΧΑΝ ψυχή . Ήταν υπάρξεις ζωντανές , με νου και καρδιά , που ζούσαν σε αγαστή αρμονία με τους ανθρώπους , τη φύση και το Θεό .

Χάνοντας οι πόλεις τα σπίτια αυτά , έχασαν μαζί και την ομορφιά , την ανθρωπιά , τη ζεστασιά , την ταυτότητα και τη μνήμη τους : **«Ακόμα κι ένα κτίριο που εκφράζει μόνο και μόνο την εποχή του και δεν ανταποκρίνεται σε καινούριες ανάγκες , είναι ένα σημείο αναφοράς όχι μόνο για την εποχή του αλλά και για την πόλη ολόκληρη . Γιατί η πόλη πρέπει ν ' ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες , συγχρόνως όμως να έχει και την ταυτότητα της προηγούμενης διαδρομής της . Αλλιώς γίνεται μια πόλη η οποία δεν έχει μνήμη . Βέβαια κι αυτές οι πόλεις έχουν ενδιαφέρον , αλλά είναι διαφορετικές οι πόλεις που έχουν μια διαχρονική ταυτότητα» . (Δ.Φατούρος , Αρχιτέκτονας , καθηγητής Α.Π.Θ.)**

Η **κ. Βούλα** στη **Σπάρτη** , στην οδό **Βρασίδου** , αριθμός **32** , (**Ματαλέικα**) ένα τέτοιο ζωντανό σπίτι έχει διασώσει και συντηρεί με υπέρμετρο ζήλο και αφοσίωση . Και δεν είναι που το χαίρεται η ίδια και η οικογένειά της ! Το χαίρονται μαζί και οι περαστικοί και οι γείτονες , το χαίρεται και η ίδια η πόλη που τα πνευμόνια της (μαζί και το ανθρώπινο πρόσωπό της) πάνε να ξεραθούν πνιγμένα στο τσιμέντο , στο σίδηρο και στην άσφαλτο , αφού το «πράσινο» έχει αρχίσει και γίνεται έννοια άγνωστη ενώ το χώμα , μαζί και το έδαφος , εξοβελίζονται στο πυρ το εξώτερον .

Διαβάζω πως σ' ολόκληρη την Ελλάδα οι δήμαρχοι αναζητούν τρόπους για να πρασινίσουν οι πόλεις τους . Η **κ. Βούλα** δείχνει τον τρόπο . Διαβάζω , επίσης , πως οι δημοτικοί άρχοντες βραβεύουν κατά καιρούς εξέχουσες προσωπικότητες . Ένα βραβείο όμως γι' αυτούς τους απλούς ανθρώπους που κάνουν τη ζωή ΟΛΩΝ καλύτερη , δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί . Ούτε καν ένα μειωμένο τιμολόγιο από τη ΔΕΥΑ για να μπορούν να ποτίζουν αγόγγυστα της πρασινάδες και τα λουλούδια . Ας είναι !

Κυρία Βούλα , σ' ευχαριστούμε για την ομορφιά και την ανθρωπιά που φέρνεις στην πόλη μας και στη ζωή μας . Το βραβείο που δε σου έχει δώσει ποτέ κανένας «επίσημος» , στο δίνουν καθημερινά οι άνθρωποι που ακόμα και μ' ένα πέρασμα έξω από το πράσινο σπίτι σου γίνονται πιο χαρούμενοι κι αισιόδοξοι . Να είσαι πάντα καλά . Και μην αφήσεις αυτόν τον πράσινο κήπο να ξεραθεί ΠΟΤΕ !

Βαγγέλης Μητράκος